

Aanvrager:	Varia
Titel:	Seasonal Computing: Collective Rhythms for Resourcefulness
Gevraagd bedrag:	€ 116.938

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Varia dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Seasonal Computing: Collective Rhythms for Resourcefulness*. Het aangevraagde bedrag is € 116.938 per kalenderjaar. Varia is gevestigd in Rotterdam en dient in binnen het landsdeel west.

Varia is een door makers, collectief gerunde ruimte die in 2017 werd gelanceerd. Door de jaren heen hebben de leden veel openbare activiteiten georganiseerd. Onderwerpen omvatten onder meer solidariteitsnetwerken, mediawijsheid, collectieve infrastructuur, technologische onderlinge afhankelijkheid, feministische technologieën, arbeidsactivisme, stedelijke ecologie. Varia-leden verzamelen zich rond het concept van 'alledaagse technologie' en breken met dualistische visies op technologie door de geschiktheid van elke technologie in een bepaalde situatie te overwegen. In 2024 begonnen ze met het testen van het concept van *Seasonal Computing* in het openbare programma. In 2025 wordt het activiteitenprogramma gevormd rond vijf seizoenen. Deze seizoenen van samenkomen, verkennen, aanvullen, delen en rusten weerspiegelen onze collectieve ritmes en stellen een manier voor, voor onszelf, onze medewerkers en ons publiek om betere, gezondere en vindingrijkere manieren te vinden om cultuur te produceren en te ervaren. Als zodanig daagt Varia de behoefte uit aan constante beschikbaarheid, die aanwezig is in bedrijfsvisies op technologie, het huidige economische klimaat en de culturele sector.

Als onderdeel van dit programma organiseert Varia activiteiten onder drie verschillende Seeds. Binnen *Counter Coloniality* zal verder onderzoek worden gedaan naar de vele manieren waarop kolonisatie als een houding, proces, kennisoplegging, organisatiemodel, kracht en output diepgeworteld is in de technologieën die we dagelijks gebruiken. *Access* zal de randen van Varia gebruiken als domeinen waar verschillende mensen elkaar kunnen ontmoeten, degenen met wie we samenwerken en het publiek waarmee we in contact willen komen. *Homebrewing* tot slot heeft als doel om collectieve inzichten te creëren over de technologieën die ons omringen, door gezamenlijk te experimenteren met DIY/DIWO en zogenaamde amateurtechnieken.

In 2025 wordt verder gewerkt aan het verbeteren van zowel de organisatie als de culturele ruimte in Rotterdam. Varia werkt onder meer samen met Leiden Delft Erasmus Centre for Governance of Migration and Diversity, Critical Infrastructure Lab, Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam, Hackers & Designers, Justice, Equity and Technology Project, The London School of Economics and Political Science.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van Varia. Ze spreekt van een helder en overtuigend geschreven voorstel waarin een sterke en eigenzinnige visie op technologie duidelijk naar voren komt. Het voortgaan op het idee van *Seasonal Computing* en *resourcefulness* is sterk verbonden met het idee van permacomputing, het minimaliseren van energiegebruik en lang gebruik van hardware. De commissie spreekt van uitgebreid en urgent programma met een mooi thema en sterke onderzoeksvraag vanuit de kritiek op de uitbuiting van de aarde en mensen. Ze benoemt onder meer de waarde van de programmaonderdelen als *Counter Coloniality* waarbij wordt onderzocht hoe alledaagse technologie verstrengeld

is met kolonialisme en kapitalisme, of het *Extratotality*-performanceprogramma met deelname van interessante makers en kunstenaars, en open workshops over zelfmedicatie. De veelzijdigheid aan activiteiten wordt door de commissie gewaardeerd. Ze is tevens onder de indruk van de eigen formats, zoals het communicatieplan dat bestaat uit *Some/Times newsletter-zines* en *SumTimes* waarmee de financiële rapportage publiek wordt gemaakt. De commissie waardeert deze kennisdeling over economische modellen in een precaire culturele sector. De commissie beoordeelt de artistiek inhoudelijke waarde van het voorgestelde programma als goed. Met name de vakdeskundigheid en oorspronkelijkheid die is verbonden met de instelling en het programma zijn in de ogen van de commissie evident.

Ook over de betekenis voor het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief gestemd. De commissie ziet Varia als een onderscheidende, fundamenteel kritische praktijk rondom technologie en digitale cultuur in Nederland. De geagendeerde thema's in het programma zijn van maatschappelijke betekenis. Het initiatief weet collectieven ver buiten Rotterdam en ook internationaal te inspireren. Daarbij streeft Varia ernaar een voorbeeldpositie te vervullen als zelfbewuste organisatie die experimenteert met het ontwikkelen van tools om collectief te gebruiken, en de wijze waarop je deze documenteert en toegankelijk kan maken voor andere geïnteresseerden. Het platform is goed ingebed in een breed en internationaal netwerk van collectieven, onderzoeksgroepen, culturele organisaties en festivals, en een internationaal digitale cultuurdiscours, terwijl ze tegelijkertijd betekenisvolle relaties aangaat met de directe omgeving in Charlois en Rotterdam, en een Repair cafe heeft om op laagdrempelige wijze kennis te delen.

De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot publieksbereik en toegankelijkheid als voldoende. Hoewel het programma voornamelijk een niche bereikt en het bezoekersaantal niet groot is, weet het platform wel internationale bekendheid te bewerkstelligen via de samenwerkingen en presentaties. De inhoudelijk gemotiveerde focus op toegankelijkheid en dekoloniaal denken, acht de commissie onderscheidend.

De commissie beoordeelt de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als net voldoende. De aanvraag bij het Stimuleringsfonds behelst 67,9% van de totale kosten. De financieringsmix is beperkt en bevat een minimaal bedrag aan publieksinkomsten en kleine structurele subsidies vanuit Fonds Podiumkunsten, Popunie en de gemeente Rotterdam. Ook zijn er kleine incidentele subsidies uit publieke organisaties begroot, maar een deel hiervan is nog niet toegezegd ten tijde van de aanvraag. In het geval deze aanvragen niet worden gehonoreerd dan wordt de druk op de financiering vanuit het Stimuleringsfonds nog groter, hetgeen de commissie zorgwekkend vindt. Ze onderschrijft het belang van het professionaliseringstraject dat Varia momenteel volgt.

Over het geheel genomen beoordeelt de commissie het voorstel als ruim voldoende als het gaat om de mate van consistentie in doel en opzet. Ze beschouwt Varia als een experimentele en unieke groep die onderzoekt wat het betekent om vanuit een zelforganiserend collectief te programmeren, en wat de rol van alledaagse technologie kan zijn. De uitwerking van het voorstel is goed en alle onderdelen in de aanvraag zijn voldoende met elkaar in balans. De commissie spreekt hierdoor haar vertrouwen uit voor het komend jaarprogramma dat bestaat uit een mooie diversiteit aan formats.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van Varia te honoreren. Het voorstel scoort over het geheel genomen ruim voldoende op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling vanuit diens kerntaak met het activiteitenplan een waardevolle bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie in Nederland.